

រឿង ដើមស្លា-ម្លូ

មានសេចក្តីដំណាលថា: កាលពីយូរណាស់មកហើយមានបងប្អូនប្រុសពីរនាក់ នៅរួមសុខទុក្ខជាមួយគ្នា ពុំដែលឃើសឃ្នងអ្វីឡើយ ។ ពេលមួយបានដំណឹងថា មានគ្រូអាចារ្យម្នាក់ដែលនៅក្នុងនគរ

ក្បែរនោះ ចេះបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេង ៗ, បុរសទាំងពីរនេះ ក៏នាំគ្នាចេញពីលំនៅ ទៅស្វែងរកសិក្សាសព្វសិល្បសាស្ត្រទាំងនោះ ត្បិតឪពុកម្តាយបានទទួលមរណភាពជាយូរណាស់មកហើយ ។ បុរសបងអាយុបាន ១៩ ឆ្នាំ ចំណែកប្អូនអាយុ ១៦ ឆ្នាំ ។ លុះបានទៅដល់សំណាក់គ្រូអាចារ្យនោះហើយ បុរសកំព្រាទាំងពីរនាក់ ក៏នាំគ្នាខិនលំទោន សុំស្នាក់អាស្រ័យនៅរៀនសូត្រតទៅ ។ កាលបើបានឃើញប្រកាសសុភាពរាបសានៃបុរសទាំងពីរនោះហើយ គ្រូអាចារ្យក៏ព្រមទទួលចិញ្ចឹមថែរក្សា ព្រមទាំងជួយបង្រៀនវិជ្ជាសព្វសារពើផង ។

ក្នុងរយៈកាលពីរឆ្នាំក្រោយមក គ្រូពិនិត្យមើលកិរិយាមារយាទុកុមារទាំងពីរ ឃើញថាប្រសើរណាស់ ។ គាត់ក៏សុខចិត្តលើកកូនក្រមុំ របស់គាត់ឈ្មោះនាង " មណី " ដែលទើបតែបានអាយុដប់ប្រាំ

ឆ្នាំ ប្រកបដោយរូបឆោមលោមពណ៌គួរឲ្យអ្នកផងចាប់ចិត្ត រៀបផ្សំផ្គុំជាមួយចៅ " សុដា " ជាបុរសបង ដែលជាក្មេងកំព្រាបានត្រាច់មកពីស្រុកឆ្ងាយ ហើយមកនៅជ្រកកោនរៀនសូត្រ ជាមួយគាត់នោះ ។

ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែល " សុដា " បានប្រពន្ធមក, ក្នុងចិត្តចេះតែពុំសូវរីករាយចំពោះប្អូនសោះ ព្រោះគិតតែមានបំណងលោភបំណុលស្តីក្តីធំ ។ វាគិតថាក្នុងថ្ងៃណាមួយនឹងបានសម្រេចផលវិជ្ជា និងបានជា

មន្ត្រីកិត្តិយសមួយ ហើយវាមុខជានឹងបានជាទីគាប់ព្រះទ័យរបស់ព្រះរាជា មិនខាន ។ រាល់ៗ ថ្ងៃ, ពេលដែលផុតរវល់ពីការងារហើយ គេតែងដើរទៅជិតប្រពន្ធ ហើយនិយាយដោយពាក្យទន់ភ្លន់រីករាយ។

ឯចៅ " សុដា " ជាប្អូន ពុំសូវសប្បាយក្នុងចិត្តទេ ព្រោះឃើញកិរិយារបស់បង ពុំសូវរាក់ទាក់នឹងខ្លួនសោះ, ចេះតែនឹកឆ្ងល់ក្នុងចិត្ត, មួយទៀតព្រួយបារម្ភនឹងមុខរបរមិនដឹងបានការអ្វីធ្វើផង ។ ព្រួយ

នោះហោមហាព្រួយ, ងាកទៅបងក៏គេស្តីនិយាយរក, ងាកទៅរកមុខរបរគ្មាន តើអាត្មាងាកទៅខាងណា ? បើចង្អៀតចិត្តខ្លាំងម៉្លេះ ? គិតសព្វគ្រប់ទៅ, សុដាឃើញផ្លូវមួយ គឺត្រូវគេចខ្លួនចេញពីលំនៅដ៏ចង្អៀតនេះ ។ ព្រឹកមួយ សុដារៀបចំអីវ៉ែអីវ៉ាន់ហើយ ដើរចេញពីផ្ទះនេះដោយឥតឲ្យអ្នកណាដឹង បានត្រេចទៅដល់មាត់ស្ទឹងមួយ ហើយអង្គុយយំយ៉ាងកម្សត់នៅក្រោមដើមជ្រៃធំមួយដើម ដោយនឹកអស់សង្ឃឹម មិនដឹងជានឹងទៅពីងពាក់អ្នកណា ។

ពេលយប់ក៏មកដល់, សុដ្ឋាក៏ស្រស់ស្រែបអាហារបន្តិចបន្តួច ហើយទម្រេតលក់នៅក្រោមដើមជ្រៃនោះទៅ ។

ក្នុងពេលដែលសុដ្ឋាលក់មួយកាំងទៅ ស្រាប់តែឃើញមនុស្សម្នាក់យ៉ាងធំសម្បើម ឈរច្រងាង ដៃម្ខាងកាន់ដំបងយ៉ាងធំមួយ ហើយស្រែកមករកកុមារថា:

នែ ! អានេះឯងមកពីណា បានជាចូលមកកន្លែងអញ ដោយគ្មានអុជទៀនធ្លុះធ្លុះជាអញសោះ ? ព្រោះនរណាក៏ដោយ ឲ្យតែមកទីនេះត្រូវតែគោរពបូជាអញ !

សុដ្ឋា ញាប់ញ័រក្នុងខ្លួនពេកណាស់ ហើយក៏និយាយតបទៅលោកតាដោយលន់តូថា:

ឱ ! លោកតាអើយ ! សូមលោកមេត្តាអត់ទោសឲ្យខ្ញុំផងចុះ ព្រោះខ្ញុំកើតទុក្ខខ្លាំងណាស់, បើប្រសិនជាលោកម្ចាស់ជ្រាបរឿងនេះផង នោះមុខជាជួយអាណិតខ្ញុំមិនខាន ។

អ្នកតានោះតបវិញថា ៖

ទេ ! អញមិនត្រូវការអាណិតឯងទេ, អញដឹងតែពីអ្នកណាមកចូលកន្លែងអញ ហើយមិនបន់ស្រន់បូជា អញត្រូវតែបំផ្លាញអ្នកនោះអ្នកនោះឯងគ្មានត្រាប្រណីឡើយ ។ ថាហើយអ្នកតាកំណាចលើក

ដំបងចង្កូលទៅសុដ្ឋា មាត់សេកមន្តគាថា, មិនយូរប៉ុន្មានកំលោះសុដ្ឋាក៏ក្លាយខ្លួនទៅជាថ្មមួយដុំសស្អាតស្ថិតនៅត្រង់ទីដែលឈរនោះឯង, ឯអ្នកតាចង្រែក៏អន្តរធានបាត់ក្នុងពេលនោះដែរ ។

និយាយពីនាយ សុដ្ឋា ជាបង កាលដែលបានដឹងថា: ប្អូនរត់ចេញពីផ្ទះទៅបាត់ហើយ ក៏នឹកដល់ប្អូនពន់ពេកនឹកដល់គ្រាកម្យត់កម្រជាមួយគ្នា តាំងពីឪពុកស្លាប់ចោលរហូតដល់ខ្លួនមកបានប្រពន្ធ

នេះ។ គិតសព្វគ្រប់ទៅនាយសុដ្ឋា ក៏លាប្រពន្ធនិងឪពុកក្មេកដើម្បីធ្វើដំណើរទៅតាមរកប្អូន, គាត់ខំដើររកសព្វច្រកល្អក្រៃភ្នំក្រំថ្ម និងភូមិឋាននានា តែមិនឃើញសោះ សួរគេឯងក៏មិនលេចព្រំដំណឹង។ លុះដើរ ៗ ទៅ បានទៅដល់មាត់ស្ទឹងដែលមានដើមជ្រៃសាខាត្រឈឹងត្រឈៃដុះប្របនោះ ។ ដោយការអស់កម្លាំង សុដ្ឋាក៏សម្រាកនៅក្រោមដើមជ្រៃ អង្គុយផ្អែកនឹងដុំថ្មសរលោង ១ ដុំនៅក្បែរនោះ ។ លុះលក់មួយស្រឡេតទៅ ស្រាប់តែឃើញមនុស្សយ៉ាងធំម្នាក់លេចចេញខ្លួនមក គឺរូបអ្នកតាដដែលនោះ និយាយសម្តែងថា :

- នែ ! អាកំណាច, អាមកពីណាចូលមកក្នុងទីនេះ គ្មាននិយាយគួរសមនឹងអញសោះ ។ ឮដូច្នោះ សុដ្ឋាញ័រអស់ខ្លួនប្រាណ ហើយអង្វរលន់តូថា :
- សូមលោកមេត្តាខ្ញុំផង, ខ្ញុំបានជាជ្រុលចូលមកទីនេះទៅហើយ ខ្ញុំសូមស្នាក់ក្នុងទីនេះមួយយប់សិនចុះ, ព្រោះខ្ញុំធ្វើដំណើរមកពីស្រុកឆ្ងាយ ដើម្បីស្វែងរកប្អូន តែមិនឃើញសោះ, បើលោកម្ចាស់

បានប្រទះនឹងប្អូនខ្ញុំ សូមទានមេត្តាប្រាប់ផង ។

អ្នកតាកំណាចលើកភ្នែកធំ ៗ ហើយស្រែកគំរាមមកទៀតថា :

- ទេ ! អញគ្មានឃើញប្អូនអាណាទេ, អញត្រូវផ្ដន្ទាទោសអាងក្នុងពេលនេះ ។ អើ ! បើអាងចង់ជួបប្អូនអាង អញឲ្យជួបបាន គឺជុំជុំដែលអាងឈរផ្នែកនេះហើយជាប្អូនអាង ។

ថាតែប៉ុណ្ណោះ អ្នកតាកំណាចលើកដំបងចង្កុលមុខនាយសុដា ព្រមទាំងសេកមន្តអាគមគាថា ផ្ដុំជាខ្យល់យ៉ាងខ្លាំង ។ មួយរំពេចនោះ រូបសុដា ក៏ប្រែក្លាយទៅជាដើមស្លាមួយដើមដុះប្របដុំថ្មនោះ ។ ឯរូបអ្នកតាក៏អន្តរធានក្នុងពេលនោះដែរ ។

ចំណែកនាងមណីជាភរិយា ក្រោយដែលបាត់ប្ដីយូរក្រវើញត្រឡប់មកវិញ ក៏ដាច់ចិត្តលាឱ្យពុកទៅតាមរកប្ដី ។ ដោយហេតុតែព្រឹកខ្លាំងពេក ទ្រាំនៅពុំសុខ នាងក៏ដាច់ចិត្តហ៊ានដើរកាត់ព្រៃកាត់វាល

តែម្នាក់ឯង, មានតែសត្វសាហាវយង់យួងជាគ្នាប៉ុណ្ណោះ, នាងដើរ ៗ ទៅបានទៅដល់មាត់ស្ទឹងមានដើមជ្រៃធំ ដីជាលំនៅឋាននៃអ្នកតាកំណាចដែលនោះ បានឃើញដើមជ្រៃធំដ៏មានមែកសាខា ហើយនៅក្បែរដើមជ្រៃ នាងឃើញដុំថ្ម មួយដុំសររលោង និងដើមស្លាមួយដើម បែកធាងមានផ្លែធ្លាក់សំយាកនៅក្បែរដុំថ្មនោះ ។ ដោយនាងអស់កម្លាំងខ្លាំងណាស់ផង នាងក៏អង្គុយផ្នែកទម្រេតខ្លួននឹងគល់ស្លានោះលក់មួយសន្ទុះ ។ អ្នកតាកំណាចដែល បានមកសម្ដុតនាងដោយពាក្យផ្សេង ៗ ដូចកាលសម្ដុត សុដា និង សុដាដែរ, ទោះបីនាងខំអង្វររយ៉ាងណា ក៏អ្នកតាចង្រៃមិនព្រមចេះតែស្រែកខ្លាំងឡើង ៗ ថា :

- អញត្រូវតែបំផ្លាញជីវិតនាងក្នុងពេលនេះ ។

នាងមិនព្រមឈប់អង្វរទេ នៅតែទទួចថា :

- សូមលោកតាកុំអាលបំផ្លាញជីវិតនាងខ្ញុំ បើមុននឹងខ្ញុំស្លាប់ សូមឲ្យខ្ញុំបានជួបនឹងប្អូនថ្ងៃ ព្រមទាំងប្ដីខ្ញុំសិន ។ អ្នកតាកំណាចសើចចំអកខ្លាំង ៗ ឯនាងមណីភ័យញ័រកាន់តែខ្លាំងឡើង ៗ ។ ឃើញដូច្នោះអ្នកតាក៏ចូលមកជិតហើយស្រែកខ្លាំង ជាសម្រែកថា :
- បើនាងចង់ជួបនឹងប្អូនថ្ងៃព្រមទាំងប្ដីនាងឯង, មិនអីទេ អញឲ្យជួបបាន ហើយនាងឯងធ្លាប់នៃបនិក្សនឹងប្ដីយ៉ាងណា អញនឹងឲ្យនៃបនិក្សយ៉ាងនោះទៀត ។ ដើមស្លាដែលនាងអង្គុយផ្នែកនេះ

ហើយ ជាប្ដីនាង ។ ឯដុំថ្មសស្អាតមួយដុំនោះឯង ជាប្អូនថ្ងៃនាង ! ឥឡូវនាងឯងទៅនៅជាមួយចុះ ។

ថាតែប៉ុណ្ណោះអ្នកតាលើកដំបងចង្កុលដូចមុន ៗ ទៀត ។ រូបនាងមណីក៏ក្លាយជាដើមម្លូ ដុះលាស់ខ្លីវារឡើងតោងដើមស្លាមួយរំពេច ។ អ្នកតាក៏អន្តរធានក្នុងពេលនោះដែរ ។ ក្នុងកាលជាចំណេរតមក មានព្រះរាជាមួយព្រះអង្គ, បានកេណ្ឌឃ័រពលទៅប្រពាតព្រៃ បានប្រទះនឹងដើមជ្រៃព្រមទាំងដុំថ្មសស្អាត និងដើមស្លា-ម្លូ ដុះប្រពាក់ប្រព័ន្ធគ្នា ដែលជាហេតុឲ្យព្រះអង្គនឹក

ស្លែកក្នុងព្រះទ័យពន់ពេក ក៏សួររកអ្នកណាដឹងរឿងរ៉ាវវត្ថុទាំងបីនេះ ។ មិនយូរប៉ុន្មានមានអ្នកដឹងរឿងរ៉ាវនេះ គឺពួកអ្នកស្រុកជិតខាងទីនេះ ដែលគេបានឃើញហេតុការណ៍ច្បាស់ បានមកក្រាបទូលព្រះរាជាតាមដំណើរសព្វគ្រប់ ។ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ចាត់ឲ្យ សេវកាមាត្យយកស្រាមក ហើយបេះផ្លែស្លា - ស្លឹកម្លូទៅដាក់លើដុំថ្មនោះ រួចចាក់ស្រាស្រោចពីលើវត្ថុទាំង

៣ ។ ក្នុងគ្រានោះវត្ថុទាំង ៣ ក៏រលាយជាទឹកមានពណ៌ក្រហមដូចឈាមហូរធ្លាក់ចុះទៅលើផ្ទៃផែនដី ។ ព្រះរាជាទ្រង់ទត
នូវឧប្បត្តិហេតុនេះហើយ ក៏ទ្រង់ឈ្វេងយល់ថា: “ អ្នកទាំងបីនេះ ពីជាតិមុនស្រលាញ់គ្នាណាស់ បានជាជាតិនេះនៅតែ
រួមធាតុ រួមសជាតិជាមួយគ្នាយ៉ាងនេះ ” ។

ដោយព្រះអង្គចង់ទុកអនុស្សាវរីយ៍ យ៉ាងប្លែកនេះ ឲ្យបិតាចេរបានយូរអង្វែងតទៅ ទ្រង់ក៏បញ្ជាត្តច្បាប់ឲ្យពពួកអ្នក
ស្រុកយកវត្ថុទាំង ៣ គឺ : ម្លូស្លា និងស្រា សម្រាប់ធ្វើជាជ័យមង្គល ក្នុងពេលរៀបបង្កក់

កូនខ្ចីដែលទើបនឹងកើត, ក្នុងពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្នុងឱកាសបុណ្យខ្មោច ។ មានអ្នកស្រុកខ្លះក៏យកដុំថ្មដុតធ្វើ
ជាកំបោរ ហើយទទួលទានជាមួយនឹងម្លូស្លារហូតរៀងមកដល់សព្វថ្ងៃ ។

ឯដើមស្លាក៏តែងតែបាននៅជាការនិយមរបស់ដើមម្លូ គឺថា : ម្លូចូលចិត្តវារឡើងដើមស្លាជាងអ្វី ៗ ទាំងអស់ ។
នេះក៏ដោយសារអ្នកទាំងពីរជាប្តីប្រពន្ធស្មោះស្ម័គ្រនឹងគ្នាក្នុងរឿងព្រេងនេះឯង ។